

UCHWAŁA nr 4
RADY do SPRAW CYFRYZACJI
z dnia 10 stycznia 2020 roku

w sprawie wyłączenia NASK - PIB spod nadzoru Ministra Cyfryzacji.

Na podstawie art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (t.j. Dz .U. z 2019 poz. 700, ze zm.) oraz § 5 Regulaminu Rady do Spraw Cyfryzacji stanowiącego załącznik do Zarządzenia nr 1 Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 5 stycznia 2015 r. w sprawie ustanowienia regulaminu prac Rady do Spraw Cyfryzacji (Dz. Urz. z 2015 r. poz. 1, ze zm.), uchwała się, co następuje:

W listopadzie 2019 r. w mediach ogólnopolskich pojawiły się publikacje o możliwym wyłączeniu Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej - Państwowego Instytutu Badawczego (NASK - PIB) spod nadzoru Ministra Cyfryzacji i jednocześnie powierzeniu go Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Rada do Spraw Cyfryzacji wyraża zaniepokojenie tymi planami i wnosi o ich rewizję w głębokim interesie efektywnego rozwoju cyfryzacji oraz budowy krajowego systemu cyberbezpieczeństwa w Polsce.

Rada do Spraw Cyfryzacji podziela pogląd Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego o potrzebie kumulacji potencjału naukowo-badawczego placówek naukowych i badawczych pod jego nadzorem. W tym celu m. in. MNiSW zbudowało Sieć Badawczą „Łukasiewicz”, której jednym z elementów stał się Instytut Technik Innowacyjnych EMAG w Katowicach, nadzorowany do 1 kwietnia 2019 r. przez Ministra Cyfryzacji.

Jednakże obecna rola NASK - PIB w systemie realizacji strategicznych zadań państwa w zakresie cyfryzacji i cyberbezpieczeństwa daleko wykracza poza jego funkcje naukowe i badawcze, co czyni go podmiotem o szczególnym znaczeniu dla rozwoju tej domeny aktywności władz publicznych w Polsce i jednoznacznie predestynuje go do pozostawienia pod nadzorem Ministra Cyfryzacji, jako odpowiedzialnego m.in. za dział administracji rządowej: informatyzacja.

NASK - PIB stanowi jądro krajowego systemu cyberbezpieczeństwa. Zgodnie z ustawą z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa NASK-PIB prowadzi CSIRT NASK, to jest Zespół Reagowania na Incydenty Bezpieczeństwa Komputerowego. CSIRT NASK wraz z CSIRT MON oraz CSIRT GOV zapewniają spójny i kompletny system zarządzania ryzykiem na poziomie krajowym, realizując zadania na rzecz przeciwdziałania zagrożeniom cyberbezpieczeństwa o charakterze ponadsektorowym i transgranicznym, a także zapewniając koordynację obsługi zgłoszonych incydentów.

Do zadań CSIRT NASK zaliczono m.in. monitorowanie zagrożeń cyberbezpieczeństwa i incydentów na poziomie krajowym, szacowanie ryzyka związanego z ujawnionym zagrożeniem cyberbezpieczeństwa oraz zaistniałymi incydentami, przekazywanie informacji dotyczących

incydentów i ryzyk podmiotom krajowego systemu cyberbezpieczeństwa; reagowanie na zgłoszone incydenty; klasyfikowanie incydentów; współpracę z sektorowymi zespołami cyberbezpieczeństwa w zakresie koordynowania obsługi incydentów poważnych i incydentów krytycznych oraz w zakresie wymiany informacji pozwalających przeciwdziałać zagrożeniom cyberbezpieczeństwa, a także przekazywanie do innych państw, w tym państw członkowskich Unii Europejskiej oraz Pojedynczego Punktu Kontaktowego informacji o incydentach poważnych i incydentach istotnych.

Zgodnie z art. 26 ust 9 UKSC działalność CSIRT NASK jest finansowana w formie dotacji podmiotowej z części budżetu państwa, której dysponentem jest minister właściwy do spraw informatyzacji. Dla realizacji tak określonych zadań NASK - PIB skoncentrował największy w Polsce potencjał merytoryczny oraz techniczny i stanowi dziś wyspecjalizowany podmiot wykonawczy dla decyzji i działań podejmowanych na tym polu przez Ministra Cyfryzacji, odpowiedzialnego z mocy ustawy za całokształt cywilnych aspektów cyberbezpieczeństwa w Polsce.

NASK - PIB realizuje także - w imieniu Ministra Cyfryzacji - zadania państwa w zakresie cyberbezpieczeństwa wynikające z zobowiązań Polski w skali europejskiej, m.in. w ramach European Union Agency for Cybersecurity (ENISA) oraz NIS Cooperation Group. Działania te odbiegają istotnie od funkcji *stricte* naukowo-badawczych.

Do zakresu spraw przypisanych do MNiSW nie należą wskazane w art. 12 a ustawy z 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej sprawy: bezpieczeństwa cyberprzestrzeni w wymiarze cywilnym (pkt 10), informatyzacji administracji publicznej oraz podmiotów wykonujących zadania publiczne (pkt 1), systemów i sieci teleinformatycznych administracji publicznej (pkt 2) czy rozwoju społeczeństwa informacyjnego i przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu (pkt 6), przypisane do działu informatyzacja.

Wyłączenie NASK - PIB spod nadzoru Ministra Cyfryzacji skutkować będzie trudnymi do przewidzenia skutkami, m.in. osłabieniem zdolności państwa do skutecznego przeciwdziałania zagrożeniom, wynikającym z nadmiernie rozproszonego systemu zarządzania cyberbezpieczeństwem. MNiSW nie posiadało i nie posiada odpowiednich zasobów i doświadczenia do przejęcia roli koordynatora tych zagadnień w skali państwa, przypisanych zresztą jednoznacznie do działu administracji rządowej: informatyzacja. A ich zbudowanie w krótkim czasie jest niemożliwe. Długotrwały proces budowania takiego potencjału - w obliczu aktualnej sytuacji geopolitycznej - zagraża żywotnym interesom państwa.

Od 2015 r. Ministerstwo Cyfryzacji konsekwentnie i skutecznie buduje ekosystem rozwoju cyfryzacji w Polsce, powierzając w jego ramach wyspecjalizowane pakiety zadań wzajemnie ze sobą współpracującym, nadzorowanym przez siebie podmiotom. Szczególne role - swoich agencji wykonawczych - koordynatorów ważnych dla przyszłości Polski ustawowych zadań i działań na polu cyfryzacji pełnią Instytut Łączności, Centralny Ośrodek Informatyki, Centrum Projektów Polska Cyfrowa oraz właśnie NASK - PIB.

NASK - PIB jest odpowiedzialny m.in. za realizację ustawy o Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej, w ramach której szerokopasmowy dostęp do Internetu uzyskają wszystkie polskie szkoły.

NASK - PIB podejmuje liczne zadania wykonawcze wynikające także z *Planu Zintegrowanej Informatyzacji Państwa*, którego koordynacja jest zadaniem Ministra Cyfryzacji, w tym pracuje nad jednolitym systemem Elektronicznego Zarządzania Dokumentami (EZD) dla całej administracji publicznej w kraju. Działania te tylko w pewnej części zawierają komponent badawczy, kluczowe bowiem znaczenie w ich realizacji posiada potencjał wykonawczy profesjonalnej kadry informatyków i specjalistów wielu dziedzin, składających się na unikalny zespół ekspertów, zdolnych do podejmowania najtrudniejszych wyzwań.

Z powyższych względów przeniesienie nadzoru nad NASK - PIB do innego resortu grozi zniweczeniem efektów kilkuletnich prac nad budową wydajnego ekosystemu rozwoju cyfryzacji w Polsce i skutkować będzie wieloma negatywnymi konsekwencjami: opóźnieniami i zaniechaniami w realizacji zadań na polu rozwoju cyfryzacji, czy dublowaniem się kompetencji wykonawczych. Zbudowanie tego ekosystemu współpracy, po latach niepowodzeń jego poprzedników, stanowiło ewidentny sukces Rządu RP po 2015 roku.

W głębokim przekonaniu Rady do Spraw Cyfryzacji proponowane zmiany w nadzorze nad NASK - PIB - poprzez rozproszenie kompetencji i nadzoru - doprowadzą do znacznego osłabienia obecnej skuteczności i efektywności zarządzania rozwojem cyfrowym w Polsce, a w rezultacie do zmniejszenia tempa procesów cyfryzacji u progu wielkich wyzwań przed którymi staje nasz kraj w zakresie m.in. rozwoju i implementacji rozwiązań sztucznej inteligencji, big data, technologii 5G, chmury obliczeniowej, blockchain, cyfrowych usług publicznych i innych.

Zmiany w nadzorze nad NASK - PIB spowodują również trudne do oszacowania zaburzenia systemu cyberbezpieczeństwa określonego ustawą o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa, w którym zarówno minister właściwy do spraw informatyzacji, jak i prowadzony przez NASK-PIB CSIRT NASK odgrywają kluczową rolę.

Rada do Spraw Cyfryzacji w pełni popiera działania Ministra Cyfryzacji zmierzające do zapewnienia jego dalszego nadzoru nad NASK - PIB i prowadzoną przez instytut działalnością na polu szeroko rozumianej cyfryzacji i zapewniania cyberbezpieczeństwa Polski.

Protokół z głosowania

Decyzją Przewodniczącego Rady głosowanie zostało przeprowadzone na posiedzeniu Rady do Spraw Cyfryzacji. Projekt Uchwały nr 4 został poddany głosowaniu w dniu 10 stycznia 2020 r. W głosowaniu wzięło udział 14 członków Rady, z czego oddano:

- 14 głosów „za” przyjęciem uchwały,
- 0 głosów „przeciw” oraz
- 0 głosów „wstrzymuję się”.

Uchwała nr 4 Rady do Spraw Cyfryzacji została przyjęta 10 stycznia 2020 roku w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów.

Szczegóły dotyczące głosowania przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Imię	Nazwisko	Głos
1.	Izabela	Albrycht	za
2.	Katarzyna	Chałubińska-Jentkiewicz	za
3.	Jan	Czajkowski	za
4.	Jacek	Czarnecki	za
5.	Krzysztof	Dyki	za
6.	Krzysztof	Głomb	za
7.	Paweł	Gora	za
8.	Michał	Kanownik	za
9.	Anna Beata	Kwiatkowska	za
10.	Tomasz	Łukawski	za
11.	Dariusz	Milka	za
12.	Józef	Orzeł	za
13.	Włodzimierz	Schmidt	za
14.	Sebastian	Szymański	za

Przewodniczący Rady

Józef Orzeł

/-podpisano elektronicznie/